

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani“.

— List izhaja 20. vsakega meseca. —

— Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din. —

— Cena inseratom: 1/48 strani D 5.— vključno davek. —

— Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. —

— Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. —

— Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ. —

Štev. 9.

V Ljubljani, 20. septembra 1926.

Leto XIII.

Čimdalje manj uvaževanja in upoštevanja.

V dnevih 14. in 15. julija t. l. je sklical centralni Savez gostilničarskih zvez in zadrug kraljevine SHS v Beogradu konferenco zastopstev vseh gostilničarskih organizacij države. Konferenca je imela v glavnem povod sestanka in obrambene akcije proti časnikarskemu širjenju trditev, da ovira hotelska in gostilničarska obrt razvitek turizma oziroma tujskega prometa. Časnikarstvo je namreč objavilo nekatere slučaje, ki so se godili na našem jugu osobito ob morški rivijeri, kakšna je pretiranost v cenah bivališč in pa nezadostna snaga in komfort. Te očitke je bilo treba pobiti in dokazati nekrivdo hotelsko-gostilničarskega obrtništva. Predsednik konference veleugledni gospod Miličević, ki je bil polkovnik srbske vojske a je sedaj hotelir, je v svojem nagovoru povdarjal, da pretirane draginje v splošnem po naših hotelih ni, so pa izjeme, katere je treba neprikrito grajati in ako se same po sebi ne odpravijo, jih je treba oblastvom naznaniti. Navedel je en slučaj, da je moral neki Beograjec plačati v nekem dalmatinskem mestu za postelj najslabše kategorije v majhni sobici obrnjeni proti svinjaku Din 60.— za prenočišče. Take pretiranosti so vsekako graje vredne in se jih ne more zagovarjati. Vsi delegati pa so dokazali, da so podražnja bivališč kriva le oblastva, ki nalagajo pretirane davščine na prenočišča, s katerimi se ista podražujejo za več kot tretjino normalne cene. Obravnavalo se je tudi že dalj časa med go-

stilničarstvom cele kraljevine gojeno željo, da naj vlada ustanovi gostilničarsko komoro ali zbornico, da dobi na ta način gostilničarstvo vsaj tudi svoj zakoniti forum, potom katerega bi imelo zaščito, propagando in pospeševanje interesov gostilničarske obrti. Predstavljalo se je tudi pretiranost in krivičnost pri nalaaganju ali odmerjanju točilne takse in proti katastrofalnemu dovoljevanju trgovskih točilnic, kar mora polagoma uničiti redno gostilničarsko točilno obrt.

Vse razprave se je izneslo po resolucijah in spomenicah prizadetim ministrstvom z osebno intervencijo. V poročilu, ki ga je predsedstvo Saveza poslalo naši Zvezi o poteku in korakih, pa se z žalostjo povdarja, da so bila vsa prizadevanja »uzalud«, t. j. po naše zaman, zastoj ali brezuspešna.

Gospodje ministri žive v visoki ideji, da je le to najvišja modrost in pravilno, kar oni zamislijo, strokovnjak ali preizkušenelec ne velja nič.

Mi smo se tega že naprej bali, ker poznamo karakter naših ministrstev, katerim so resne želje in utemeljeni predlogi strokovnih korporacij deveta briga in se pri nas rednim pravnim potom še ni ničesar koristnega ukrenilo, osobito pa ne za gostilničarski stan, marveč se deluje vse pod roko, poslušajoč le posamezne osebnosti, masa in stanovski interes pa je tem gospodom popolnoma tuj.

Menimo, da je zadosti nevredno in žalostno, da so gospoda celo naše po prejšnjih zakonih o gostilničarski obrti jasno in točno zakonitim potom urejene pravice naših organizacij kratko malo

neupoštevane prezrli, ter odvzeli eno najvažnejših določb, da imajo organizacije, to je zadruge soodločevati pri podelitvah točilnih pravic in ustanovitvah novih gostilnic, njih prenosov itd. V tem pogledu moramo kar odkrito povedati, da je žalostno, da je prišla gostilničarska obrt pod tak režim, ki ne pozna nobenega napredka, noče vpoštevati nobenih predlogov in prošenj za izboljšanje položaja našega na davščinah državi največ donajajočega stanu.

Gostilničarstvo se smatra kot neka koncesionirana od milosti oblastev tolerirana kasta, ki se dobro redi na državnem telesu.

Naša organizacija je vse te pereče zadeve, katere so se sedaj na konferenci dne 14. in 15. julija obravnavale, že na svojih shodih in občnih zborih temeljito premlevala in v dolgih spomenicah in resolucijah ministrstvom predočevala ter prosila za ugoditev utemeljenih zahtev, a niti eni pritožbi in prošnji se ne ugodi, tako da imajo naše organizacije skoro da resno voljo, opustiti vse delovanje in se raziti. V odgovoru, ki smo ga poslali na dotična poročila, smo navedli:

Pritrujemo Vašemu mnenju, izraženemu v dopisu br. 90, da ne smemo več trpeti preziranja naše obrti, prenehati moramo s prošnjami, temveč pričeti z zahtevami. To omalovaževanje rednega gostilničarstva, hotelirstva in kavarništva se mora enkrat nehati, ne sme se nam nalagati le dolžnosti, marveč dati nam kot eminentnemu, v finančnem, tujsko prometnem in prehranjevalnem opiru prvovrstnemu, državo vzdržujočemu stanu, tudi pristojča prava.

Naš Savez je itak namenjen sklicati v prvi polovici prihodnjega meseca protestni kongres, na katerem bomo, opiraje se na Vaša poročila in sklepe Vaše konference v Beogradu, stavili in sklepali resolucije v takem tonu, da bo gospod minister, ako jih bo prečital, tri dni v zrak gledal, kajti povdarjamo še enkrat, poniževalnih prošelj in ponižnega prenašanja zatiranj naj bo konec, nastopiti moramo z zahtevami.

Zahteva po gostilničarski komori je nad vse upravičena in bo velikanske važnosti za gastronomijo naše države. Ravno tako moramo tudi zahtevati svet v državnem gospodarstvenem svetu kakor druga rokodelska obrt in industrija. Ravno tako zahtevamo nazaj popolno taksno prostost za vse vloge in dopise na oblastva v stanovskih zadevah, ki so vse informativnega značaja za oblastva in državo, ter končno tudi vrnitev pravic za soodločanje, oziroma oddajo mnenja pri podeljevanju krajevnih, osebnih in točilnih pravic, ter pravico rekurza v teh zadevah z odločljivo močjo v slučajih izdanja navedenih pravic proti mnenju stanovskih organizacij.

Istotako moramo zahtevati odpravo dovoljevanja trgovskih točilcev za točenje pijač, ter mora zadeva iti nazaj k trgovstvu, to je trgovanje ne sme biti točenje, trgovska panoga se ne sme identificirati z gostilničarstvom kot se ne more identificirati čevljarstvo s krojaštvom ali ključavničarstvo s kovaštvom. Zahtevati moramo red tudi na tem polju, kakor smo ga imeli svoj čas v civiliziranih in urejenih razmerah. Te naše zahteve se morajo ponavljati neprestano brez prenehanja do končne ugodne rešitve.

Z ozirom na poročilo o prispevkih pokrajinskih Zvez središnjemu savezu in o organiziranju gostilničarstva smo odgovorili sledeče:

Intenzivno organiziranje gostilničarstva je odvisno vse skozi od delovanja pokrajinskih Savezov. Teh bodi naloga, da izvrše organizacijo vsaka v svojem okolišu in sicer je najbolje, da so Zadruga združene po srezih. Za vsak srezki okoliš bodi ustanovljena Zadruga, ker bo s tem številnejša po članih in laglje bo uspešnejše delovala, med tem ko male zadruga nimajo take pomembnosti.

V ljubljanski oblasti n. pr. je ustanovil Zvezin tajnik sam, v teku enega leta, petero Zadrug, vsako z okrog sto do dvesto članov, ter je s tem v ljubljanski oblasti organizacija gostilničarstva završena, ter je vse gostilničarstvo organizirano v 31 zadrugah s 3250 članovi. Tako ide delo od rok, ako ga vzame v roke marljiv delavec in razumnik.

Pri nas organiziramo vse na podlagi bivšega avstrijskega obrtnega zakona, ki je pri nas še v veljavi, nikakor pa ne po društvenem zakonu, zato gre zadeva prav in je članstvo pri zadrugah obligatno oziroma prisilno kakor hitro se

Zadruga po zakonitih predpisih ustanovi.

Pristop Zadruga k Zvezi pa ni obligaten, ter ima o tem sklepati šele redni občni zbor Zadruga.

Nekateri so za to, da bodi zakonitim potom določeno, da postanejo tudi zadruga obligatne ali prisilne članice Zveze, drugi pa zopet proti temu, ker se boje, da bi jih Zveze znale katerikrat s prepotenčnimi in fanatičnimi dokladi mi preobloževati.

Tako je tedaj z organizacijo pri nas v Sloveniji in ker je tudi v mariborski oblasti, razen nekaj izjem, gostilničarstvo vseskozi organizirano, imamo v Sloveniji v dveh Zvezah (Ljubljana in Celje) nad 60 zadrug s ca 6000 člani, dočim ima Hrvatska, ki je več kot petkrat večja, samo okrog 40 zadrug, v Srbiji jih pa menda ni vsega skupaj niti 10. Zato si že smemo dovoljevati opazko: Exempla trahunt.

Z ozirom na sklep konference z dne 14. in 15. julija v zadevi prispevkov pokrajinskih Savezov Središnjemu Savezu, pa imamo velik pomislek iz te razlogov:

Sklenilo se je pobirati od vsakega člana pri Zvezah včlanjenih zadrug po dva dinarja mesečno za prispevek Središnjemu savezu. To je preogromno obterečenje in tega sklepa ne bomo mogli nikdar izpolniti.

Izvrševalni odbor naj to dejstvo vsekakor preštudira in predlaga spremembo, da plačujejo zadruga Središnjemu savezu 2.— Din prispevka na leto, ne pa mesčno od vsakega člana, ker bi sicer tega zneska, t. j. Din 24.— od vsacega člana za prispevek Središnjemu Savezu, ne mogli nikdar spraviti skupaj, dočim pobiramo od Zadrug le Din 20.— za vsacega člana in izdajamo s tem prispevkom tudi še stanovsko glasilo »Gostilničar« za vse članke zadrug.

Po sklepu konference bi morala tedaj naša Zveza pripraviti Središnjemu savezu letno Din 72.000, kar je naravnost izključeno in nemogoče, dočim bi Srbija in Hrvatska v očigled maloštevilnih organizacij in mnogo večjega teritorija proporcijonelno ne bila tako obremenjena.

Tudi v prejšnji Avstriji je plačevala ljubljanska zadruga »Reichsverbandu« le 2 kroni letnega prispevka za vsacega člana.

V ostalem se Vam zahvaljujemo za priposlana poročila, ter si dovoljujemo priporočanje, da pozivljate vse pokrajinske Saveze izven Slovenije, da gredo na delo za organiziranje in ustanavljanje zadrug, ki pa naj bodo izvršene vse le na podlagi obrtnega zakona, nikakor pa ne kot društva, ker le po obrtnem redu, katerega pa žal danes še nimamo enotnega za vso kraljevino, zamorejo organizacije dobiti tisti pomen, za katerim stremimo, da se na podlagi zakonov doseže veljavnost naših korporacij, ki

postanejo s tem nekaka informativna korporacija tudi napram oblastvom in zadobe pristoj in vsestransko primeren vpliv napram oblastvom.

Na tej konferenci se je tudi razpravljalo ali se naj trgovske točilnice pijač, ki po členu 82 pravilnika dobivajo točilne pravice, sprejema v članstvo zadrug ali ne, ter se je ondi povdarjalo, da je ljubljanska Zveza za sprejem takih točilcev v gostilničarsko zadrugo. Zveza v Celju pa se je odločila proti temu in se je tudi konferenca izrekla v istem smislu, češ to niso redni gostilničarji in ne spadajo v gostilničarske zadruga. Tak nazor je tem vsiljenim nam konkurencom prišel zelo dobro, ker jim pri vsem tem ni treba plačati ne pristopne takse in ne letnih zadrughnih doklad, kar jim precej pripomore k še lažji konkurenci.

Da se ne bi mislilo, da dela v tej zadevi naša organizacija le tja v en dan na podlagi osebnega mnenja, pojasnjujemo, da so vse naše zadruga ustanovljene v tem smislu, da pripadajo k njej tudi točilci žganjā. Vse zadruga imajo namreč pravila, ki se glasijo: Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev, ter obsegajo vse v tem členu navedene obrti kot svoje člane. Žganjetočnikov pa je največ trgovcev in so morali biti doslej tudi vsi, ki so točili žganje v svojih trgovinah, člani gostilničarskih zadrug. Da se jim je po sedanjih nebodijih treba predpisih dovolilo tudi točenje vina, radi tega se ne more na tem dejstvu ničesar predrugečati, ker bi sicer morale vse zadruga svoja pravila bistveno spremeniti, za kar pa ne kažejo volje in je morala vsled tega tudi Zveza ostati na zavzetem stališču, da pripadajo tudi trgovski točilci k zadrugam, ki so ustanovljene za točilne oziroma gostilničarske obrti, osobito ako so zapopadeni v njih tudi žganjetočilci.

Delovanja za odpravo takih trgovskih točilnic pa seveda vsled tega prav nič ne spreminjamo, ter smo slej ko prej z vso vehemenco proti tej nepravilnosti, zagrešeni od današnjih oblasti.

Zgodijo se slučajji, da so bili točilci dopustni po členu 82 pravilnika o gostilnah in točilnicah radi prekoračenja nedovoljenega točenja na sedeče goste ovadeni in tudi kaznovani, na pritožbe in prošnje pa jih isto Srezko poglavarstvo zopet popolnoma oprosti in kazni odpusti. Navedemo samo en tak konkreten slučaj, ki se je zgodil pri Srezkem poglavarstvu v Litiji, z drugimi pa lahko vsakokrat postrežemo.

Tako postopanje vede način tega splošnega točenja v še večji kaos in v neupoštevanje obstoječih predpisov, posebno členu 83 imenovanega pravilnika. V teh novodobno nastalih točilnicah se ti predpisi prav nič ne upoštevajo. Po prodajalnah posedajo pivci po vrečah, napolnjenih z jedilnim blagom, zabojih in stolicah. V nočnem času se trgovine zapro, pivci pa ostanejo pozno v noč zaprti v lokalih, posedajo po vežah, kori-

dorjih, verandah, kuhinjah in vrtovih okrog in okrog hiše, ob času ko je redni gostilničar že zdavnaj moral zapreti svoje lokale. Enaka je s konzumnimi družtvi, radi česar so bile tudi že podane pritožbe pristojnim srezkim poglavarstvom. O tozadevnih ukrepih pa se ne izda nikakih poročil, dasi se po določilih § 147 obrt. reda za to redno za-prosi.

Vršijo se zabave z balinanjem, godbo, plesom, prepevanjem in največkrat je pretepanje zaključek popivanja v teh skritih nenadzorovanih točilnicah.

Ako mislijo oblastva dati zakonom in naredbam veljavnost, naj postopajo tako kot je v zakonih začrtano, sicer sejenja ves dosedanji red ter bo tudi redno gostilničarstvo ubralo druga pota, ako nima ta obrt prav nobene zakonite zaščite.

Veliki župan naj izda podrejenim oblastvom striktno ukaze in navodila, da vzdržujejo red in vpoštovanje vsaj teh, čeprav zelo pomanjkljivih predpisov in odredb napram točilcem po členu 82, posebno določb členov 83, 88, 89, 93 točka 2 itd. pravilnika o gostilnah in drugih točilnicah, naj se brez obzirno upo-rablja.

Ker so finančna oblastva kar razsi-pala s takim točilnicami in dovoljenji po vseh trgovinah, branjerijah in kramari-jah, naj to napako popravijo vsaj s tem, da zasledujejo take obrate in nadzoru-jejo tako, da se je ravnati tudi tej pano-gi točilstva, katero lahko imenujemo na-rodno gospodarsko nesrečo, točno po določenih predpisov, ter vse te prestopke kaznuje z odvzetjem točilnih pravic, ker sicer ostanejo vse dobre namere pravil-nika, v kolikor se nanašajo na korektnost, samo na papirju.

Stanovske zadeve.

Po tar. post. 62 zakona o taksah in pristojbinah ima vsak točilec alkoholnih pijač plačati odmerjeno takso do 31. januarja in do 31. julija vsakega leta. Ako ne plača te takse v določenem roku, mu je po členu 22 pravilnika za izvrševanje predpisov po tar. post. 62 plačati poleg redne takse še trikratni znesek dotične takse. Zakon obstoji od 25. oktobra leta 1923 in ni bilo do današnjega dne še slišati, da bi finančna oblastva kljub točnim predpisom o strogem postopanju v tem pogledu proti zamudnikom postopa-la tako kruto, kakor je bilo zadnji čas boje zaukazano. Bili so zamudniki v vsej tej perijodi vedno, vendar pa finančna oblast ni izvajala konsekvenc, ker pre-dobro pozna lokalne razmere in velikan-sko pomanjkanje denarja in silno pičle obrate v gostilničarski obrti osobito po deželi.

So obrati, ki prođajo celo leto ko-maj 20 do 30 hl pijač, a imajo odrajto-vati po 300, 500, da, celo po 750 polletne takse. Ne pozabljivost, tudi ne nagaji-vost, marveč le edino revščina dotičnih točilcev je ponajvečkrat vzrok, da mož

ali ženica revna vdova ni imela v času, ko zapade taksa, zadosti denarja, ter je morala ali nekaj dni čakati, da se ji toliko skupička nabere ali so pa tudi slu-čaji, da si je morala stranka iti izposodit denarje, da je zamogla vsaj približno v pravem času to takso odrajtati. Vse to so naša finančna oblastva upoštevala in niso v teh treh letih prav nikogar radi nekoliko zamujenih dni preganjala s kaznimi. V zadnjem času pa je baje od centralne finančne oblasti dospel strog ukaz, da se ima slehernega kaznovati najmanj s trikratnim plačilom dotične takse, ki bi nekaj dni zamudil s plači-lom.

Ta strogost pa ni bila pravočasno razglašena in je prišlo tako samo v ljub-ljanski oblasti okrog 70 takih zamudni-kov v to nesrečo, da bi morali plačati po-leg redne še trikratno takso in so proti njim že vpeljane preiskave in sodno po-stopanje. Ti nesrečniki tarnajo in hodijo zbegani okrog, kje vzeti te denarje.

Vsled te krutosti proti marsikateremu bridka nesreča, da bo prišel pri tem ob svoje malo imetje in obrt, ki ga vsaj deloma preživlja in biti postavljen na beraško palico, kajti številne prošnje in upravičbe se kratkomalo ne upoštevajo in brezobzirno zavrnejo.

Sivi starčki in uboge trpinke vdove prihajajo vsi objokani na urade ter pro-sijo milosti, a je ne najdejo.

Vsled tega je Zveza podala imenom vseh teh nesrečnikov, ki so po svojih zadrugah pri Zvezi včlanjeni, nekaterim vplivnejšim poslancem nujno prošnjo, naj po možnosti z osebno intervencijo pri Direkciji posrednih davkov v Beo-gradu preprečijo izvršitev take katastro-falne odredbe nad temi reveži. Samo v ljubljanski oblasti bi morali ti poleg že plačanih taks plačati še okrog 160.000 D kazni in to so večinoma le mali obrati, koji komaj ali niti ne donajajo skrom-nega preživljanja. Prosili smo gospode poslance, naj nujno ukrenejo, da cen-tralna uprava telegrafičnim potom usta-vi izrek dotičnih obsodb, kajti ako se to zgodi, so potem vse prošnje in prizade-vanja zaman, tako pa bi se dobilo časa, da se obsodbeno postopanje odloži ali vsaj zavleče, da je mogoče kasneje pri oblastvih vsaj toliko izposlovati, da bo-de vpeljana v naših revnih podeželskih krajih vsaj prejšnja ali dosedanja tole-ranca, da se revnih obrtnikov ne bo pre-ganjalo ali lahko rečemo celo uničevalo z brezobzirnim postopanjem za nekaj dni zamude pri plačilih te točilne takse.

Nato smo prejeli poročilo, da naj vsi prizadeti vložijo pravočasno pritož-be ali prošnje za odpust te globe in da se bo nato po zakonu postopalo. Kaj to znači, je znano. Zakon pravi, pritisni ga, da bo črn. Vse eno pa upamo, da se ne bo šlo tako daleč in da bo direktor po-srednjih poreza v Beogradu vendar le uvidel, da tako brezobzirno postopanje proti težko z državnimi dajatvami obre-menjenemu državljanstvu vendar le ni

na mestu, ker s tem, ako je slabo gmotno situirani gostilničar tri, pet ali tudi 14 dni kasneje plačal to pri nas neupravič-ljivo breme, ni država ničesar izgubila in bi bilo upravičljivo računati k večjemu zamudne obresti kakor pri drugih dav-kih.

Zveza je podala tozadevno poleg gori navedenega še dobro utemeljeni ugovor proti temu postopanju in pro-sila, da se točasno vsem prizadetim zave-sena globa odpusti.

Iz organizacij.

Ustanovni shod zaradi ustanovitve Gostilničarske zadruge za politični okraj Črnomelj se je vršil dne 19. avgu-sta 1926 ob 11. uri v prostorih g. Alfon-za Laknerja v Črnomlju. Navzočih je 48 gostilničarjev. Predsednikom shoda se izvoli g. Pero Malič iz Vinice in pod-predsednikom g. Makar Dako iz Metli-ke in gospoda Lakner Alfonz in Skubic Josip kot overovatelja zapisnika. Mesto zapisnikarja prevzame zvezin tajnik.

Pred vsem se konstatira, da so bili povabljeni pismenō vsi gostilničarji in gostilničarke Srezkega poglavarstva čr-nomeljskega, po številu 181, in da ni po-dal nihče ne pismenega ne ustnega ugo-vora proti ustanovitvi zadruge.

Vrnilo se je eno samo vabilo z opaz-ko: naslovnik umrl. Shod je bil tudi pra-vočasno naznanjen srezkemu poglavar-stvu ter se je shoda udeležil začetkoma tudi šef politične oblasti, kasneje pa od-stopi mesto komisarju g. Žnidaršiču.

G. predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter razloži navzočim tovarišem namen današnjega shoda. Na-to poda zvezin tajnik razlago o pomenu in namenu gostilničarskih zadrug kot stanovske organizacije. Iz poročila sle-di, da je skrajni čas, da se tudi gostilni-čarstvo Belokrajine organizira, česar se je z ozirom na današnje neprilike gostil-ničarstva v veliko škodo istega dolgo ča-sa pogrešalo. Potreba ustanoviti zadru-go pa je tudi radi novejših predpisov, ker morajo le zadruge izdajati prosilcem za osebno pravo za točenje pijač potreb-na kvalifikacijska spričevala v dosego teh pravic. Predsednik pozove nato vse navzoče, da naj se izjavijo ali so za usta-novitev zadruge za ves politični okraj črnomeljski. Zborovalci so soglasno z odobravanjem aklamirali za ustanovitev zadruge ter se na dano protiglasovanje ni nihče oglasil. Vsled tega se je prešlo k čitanju pravil in glasovanju o njih. Vsi člani pravil so se posamezno sklepali in izglasovali, in sicer vse enoglasno. K členu 14 pravil, s katerim se določa za vse tiste, ki bodo po ustanovitvi zadruge imeli pristopiti k zadrugi na novo, da bo-di pristopninska taksa 1000 Din, se skle-ne samo protokolirati, ne pa definirati v pravilih, da bo zadružno načelstvo pobi-ralo od sinov ali hčera že sedaj obstoje-čih gostilničarjev, kadar prevzemo obr-ti od svojih starišev, le 50 Din pristop-

ninske takse po vsakokratnem prehodnem odborovem sklepu. Po izglasovanju pravil se izvoli pripravljalni odbor, kateremu se da naloga sklenjena pravila predložiti oblasti v odobrenje. V ta pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg.: Lakner Alfonz kot načelnik, Skubic Josip, Majerl Marko, Majerle Fran in Weis Janko kot odborniki.

K raznoterostim se oglasi politično oblastveni komisar g. Žnidaršič ter pozdravlja idejo, da se je današnji shod odločil, da se je ustanovila za gostilničarstvo srezkega poglavarstva črnomeljskega zadruga, koja bo tudi oblastvu podajala možnost in oporo, da se bo postopalo po zakonih in pomagalo zboljšati to obrt, da se iz nje odstrani, kar v to ne spada, dobro in redno gostilničarstvo pa povzdigne.

Zborovalci poudarjajo še seosebno, da je točilna taksa v tem okraju grozovito nepravilna in krivično naložena, naj se v bodočih številkah stanovskega glasila Gostilničarja pozivlja vse gostilničarje tega okraja in priobči primerni formular za pritožbo za znižanje te takse, ker so se obrati v splošnem v zadnjem času znatno poslabšali in list naj se razpošlje vsem članom zadruga.

Poudarja se tudi, da vinorejci prodajajo vino brez taks, trošarin in vsakih pravic na drobno po dva, tri do pet litrov v putrih, naj se proti temu ravnanju poda primerna pritožba. Ko se nihče ni več oglasil k besedi, se zahvali g. predsednik Malič g. komisarju Žnidaršiču za naklonjenost in podpiranje, kakor tudi zvezinemu tajniku za njegovo delovanje pri ustanovitvi zadruga, s katero se bo pomagalo doseči boljših pravic za gostilničarsko obrt. Zahvali se tudi vsem tovarišem, ki so se zborovanja udeležili in s tem pokazali, da se zavzdajo, kako potrebno je, da se strnemo v skupno zadrugo, katera bo tisti forum, ki bo njih interese zastopala, naj se jo v vseh ozirih dobro oklepajo in zaključijo zborovanje ob 13. uri.

Pozor!

V zvezi z zgorajšnjim poročilom o ustanovnem shodu v Črnomlju in pozivno na sklep zborovalcev, ki so dokazljivo naglašali nepravilnost in v previsokih kategorijah odmerjeno točilno takso, seosebno v posameznih manjših krajih, je bilo rečeno, da naj ena prihodnjih števil našega lista opozori vse prizadete na to, da podajo na pristojno mesto pritožbe in zahtevke o znižanju njim odmerjenih točilnih taks, ker je točilni obrat vseh vseh v letošnjem letu znatno nazadoval ter istotako v bodočem letu ni pričakovati nobenega izboljšanja v tem pogledu in je podana vsa upravičenost, katero navaja člen 18, točka 19 pravilnika za izvrševanje predpisov iz tar. post. 62, ki pravi: Izvršena cenitev točilcev pijač velja za 3 leta. V treh letih se sme odmera takse popraviti navzdol po

vlogi (prošnji) prizadete osebe ali navzgor po referatu pristojnih kontrolnih organov. O izpremembi višine takse odloči okrožna finačna uprava, beograjski davčni oddelek ali finančna direkcija na podstavi nabranih in preizkušenih podatkov; to odločbo mora predhodno odobriti generalna direkcija posrednih davkov.

Ustrezaje želji zborovalcev podamo tu formular dotične prošnje, katerega se lahko oni, ki mislijo v tej zadevi storiti potrebne korake, poslužijo. Dopiše pa lahko vsakdo še druge okolnosti, katere se bodo zdele posamezniku važne in potrebne.

Dotična prošnja naj se napiše na polo papirja, kolekuje s kolkom za 5 D in pošlje priporočeno doljnemu naslovu.

Finančna direkcija v Ljubljani.

Pozivno na člen 18, točka 19 pravilnika za izvrševanje predpisov iz tar. post. 62 taksne tarife zakona o taksah, vlagam podpisani N. N. gostilničar v prošnjo za znižanje meni z razpisom dne št. odmerjene točilne takse, katero mi je bilo dosedaj naloženo plačevati po skupini v znesku Din polletno in imam za to prošnjo sledeče razloge: Po priloženem uradnem izkazilu finančne kontrole sem potočil v letu 1926 samo hl pijač, dočim mi je bila taksa odmerjena še ob času, ko je bil točilni aparat znatno večji. To odmero smatram zelo krivično in previsoko, ker je kontrolnim organom dobro znano, da so mnogi drugi točilci po nepravilnem smislu tozadevnih določb člena 18 rečenega pravilnika in drugih okolnosti obloženi z isto, da celo z manjšo takso pri skoro da še enkrat večjem ali še višjem obratu.

Prosim tedaj upravičenost moje pritožbe pripoznati, navedeni faktični položaj revidirati, ter meni znižati dosedaj predpisano točilno takso najmanj za 50 odstotkov ali postaviti vsaj najnižjo taksno skupino.

Ugodne rešitve pričakujem vsekako pred koncem januarja 1927, ko plačilo takse zapade, ker sicer bom plačal le toliko kakor v prošnji predlagam.

Kraj dan leto

Podpis:

Nekaj nasvetov našim prenočiščarjem hotelirjem in gostilničarjem.

Napisal dr. Božo Jakič.

Nisem potnik po poklicu, prepotoval pa sem obilo sveta in pridobil izkušnje v najrazličnejših prilikah. Odločil sem se napisati ta članek, ker vem iz lastnega opazovanja, da se v naših prenočiščih vse premalo pazi na zahteve, ki jim je treba ugoditi, ako naj bo gost zadovoljen in ako naj prenočišče priporoča dalje. Zlasti veljajo moje besede prenočiščarjem v letoviščih in naših večjih in srednjih mestih, ki kažejo čim dalje več prometa posebno od strani trgovskih potnikov. Naravno je, da ne name ravam dati kakih splošnih navodil, omejniti pa hočem nekaj primerov, glede katerih se največ greši.

Dandanes imamo že skoraj v vseh letoviščih in večjih mestih električni tok na razpolago. Vkljub temu pa je v sobah za tuje razsvetljava skrajno primitivna. Po navadi nahajamo samo eno električno svetilko na sredi stropa in še to ne zasenčeno, tako da se ti naravnost blešči, če ležeš v postelji. Iztikalo se nahaja pri vratih. Celo v velikih hotelih najdemo to pogrešno izpeljavo. Dandanes je skoraj vsak človek, zlasti iz inteligentnih krogov, navajen, da zvečer v postelji nekoliko čita, preden zaspi. To je pri popisanem načinu razsvetljave nemogoče, ker ti svetilka, ki jo imaš pred seboj na stropu, ne sveti v knjigo, ampak se ti blešči v obraz in dela senco na knjigi. Ako si pa v kaki abnormalni legi (morda leže na trebuhu) vendar le poskusil nekaj časa čitati, se moraš, ko hočeš ugasniti, bos podati do iztikala pri vratih in v neznanji ti sobi v temi povrniti do postelje. Tega pa seveda nihče ne bo storil, ker občuti vse to kot veliko nekomoditeto. Kaj je posledica? Da vzame vsakdo v tako prenočišče, ko ga je enkrat spoznal, svečo s seboj. Pusti jo nekaj časa kapati na nočno omarico, da jo tako pritrdi. Kajti kakega svečnika, kakor so bili svoj čas v navadi, v takih prenočiščih z električno razsvetljavo več ne najdemo. Ko odpotuje, vzame gost svečo seveda zopet s seboj. Sobarica pa često niti ne misli na to, da bi z nočne omarice odstranila strjene kaplje stearina, kar učinkuje na prihodnjega

Telefon 747. Vsakovrstno, izborno, pristno in ceno Telefon 747

VINO

je mogoče kupiti na debelo le pri

Centralni vinarni d. d.

Ljubljana - Sp. Šiška, Frankopanska ulica 11.

prenočevalca skrajno neokusno. Kak nauk nam daje ta v naših prenočiščih tako pogosta izkušnja? Da spadate v vsako sobo za tujce dve električni svetilki, ena zasenčena na nočno omarico, druga, ki je potem lahko brez senčila, pa na strop. Ako gre za sobo z dvema posteljama, mora na vsaki nočni omarici biti posebna svetilka. Investicijski stroški za to izpeljavo niso visoki, se pa bogato obrestujejo na komoditeti in zadovoljstvu gostov, ki jim je moč tako opremljeno sobo tudi nekaj višje zaračunati. Razsvetljava naj bo izpeljana s takozvanim »hotelskim stikom«, da pri iztikalu pri vratih poljubno lahko prižgemo to ali ono svetilko, to je, ako iztikalo enkrat zasučemo, se užge svetilka na nočni omarici. Seveda mora slednja imeti tudi iztikalo zase, da jo v postelji leže poljubno lahko ugasnemo ali užgemo. Pri ureditvi novih prenočišč oziroma pri prvi upeljavi električnega toka zahteva ta način električne razsvetljave, ki je za komoditeto gostov izredne važnosti, le nezatno večje stroške, pa tudi naknadno ga je moč brez prevelikih stroškov urediti, ker so žice po navadi izpeljane kar po steni.

Važna je tudi zahteva, da moremo sobo vsak čas zatemniti, zlasti ponoči. Človek, ki duševno dela, potrebuje več spanja, kakor pa ročni delavec in ga najde po navadi samo v polnem miru in v temi. Ravno iz kroga duševnih delavcev pa se po večini rekrutirajo gosti naših letovišč in hotelov. Koder torej ni polken, morajo biti okna opremljena s šaluzijami ali zavesami. Nahajamo pa še dosti prenočišč, v katerih tej zahtevi ni ugodeno in te utrujenega in izmučenega že zgodaj zjutraj prebudi solnce, ki ti sije naravnost v obraz.

Najvažnejši del pohištva je postelj. Prenočišče z dobrimi posteljami bo hitro zaslovelo pri občinstvu. Ni treba, da so postelje bogve kako mehke, morajo pa biti žimnice in žični vložki zelo prožni in elastični. Kdor hoče žimnico posebno

varovati, jo v vsej dolžini postelje pokrije s pregrinjalom iz dvojnega barhanta, zavitim v prevleko iz šifona. Ko zapusti gost sobo, se razven posteljnega perila obnovi tudi ta prevlaka. Ta običaj je zlasti priporočati imetnikom boljših penzij na letoviščih, kjer ostajajo gosti po daljši časa. Dokaz je smisla za higijeno in čistočo in napravlja na goste najboljši vtis. Ker imamo v našem podnebnju mrzle zime in vroča poletja, se je na to ozirati pri odejah. Vsaka dobro opremljena postelja bi morala po leti imeti lahko odejo, na kateri naj se pa nahaja tudi mehak koc, da se more gost po potrebi topleje odeti. Skrajno neprijetno te dirne, ako prideš na vroč poletni dan v prenočišče in najdeš na postelji samo težko prešito odejo. Nasproti pa je taka odeja na mestu po zimi, ko naj bo razven nje na razpolago tudi še koc ali pernica. Na potrebe in navade gostov se je ozirati tudi pri blazinah. Eni morejo zaspiti samo na mehkih pernatih blazinah, drugi pa imajo glavo raje hladno in na nekoliko trdnjši žimnati podlogi. Ker je splošno običajno, da se na postelji nahajate dve blazini, se je moč na to ozirati in je torej oskrbeti eno blazino s perjem, drugo pa z dobro žimo. Tako bo vsak našel, kar mu je ljubše in prikladnejše. Poznam ljudi, ki na mehkih pernatih blazinah nikakor ne morejo zaspiti. Eden mojih prijateljev si je, ako je po noči prispel v prenočišče in torej sobarice ni več mogel priklicati, raje dejal pod glavo predal iz nočne omarice, ovit s kocom ali posteljno odejo, kakor da bi bil legel na mehko pernico. To ni nič tako izrednega, ampak stvar navade in vzgoje. Znano je, da imajo Japonci za podglavje izbočeno leseno naslonjalo, s katerim si v spanju podprejo samo tilnik.

(Dalje prih.)

Tovariši,

podpirajte trdke, ki inserirajo v našem listu.

Brezalkoholne sokove vseh vrst (malinovec, borovničar, bezgovec, ribezov, črešnje, višnje, limonov in jagodov sok) brez saharina in kemikalij, priznано najboljšo,

vse potrebščine za konzerviranje sočivja, sadja in grozdja,

priprave za ohranitev brezalkoholnega sadnega in grozdnega soka (v steklenicah, pletenkah, sodih) za domače gospodarstvo in večje obrate.

Raznovrstne sušilnice za sočivje in sadje.

Vsakovrstne stroje za brezalkoholno gospodarstvo dobavlja najceneje in v najboljši kakovosti

Brezalkoholna produkcija, Ljubljana
Poljanski nasip 10/72.

Zahtevajte bogato ilustrovani cenik brezplačno! — Pri vsakem naročilu se sklicujte na naš list! — Ob priliki razstave „Ljubljana v jeseni“ se vrši poseben tečaj, na katerega opozarjamo vse gostilničarje in hotelirje.

Prijavite se takoj!

Ne bo vam žal!

Gostilničarska zadruga za občine Železniki, Seica in Sorico naznanja v globoki žalosti pretužno vest, da je njen nepozabni, dolgoletni član, gospod

Ivan Verhunc

posestnik, gostilničar itd. v Selcih

dne 27. septembra 1926 ob 5. uri zjutraj preminul.

Gostilničarska zadruga, kateri je bil pokojnik od prvega dne obstanka član odbora, pa mu ohrani trajno hvaležen in časten spomin.

V Železnikih, 27. septembra 1926

Načelstvo.

Beljakovino, citronovo in vinsko kislino gelatino, rastlinsko oglje, parafin, tanin, sacharin v kristalih, žveplo, vodno steklo ter vinske barve ima stalno v zalogi trdka »TROLIST«, Logatec.

Antikis, najboljšo sredstvo proti kisanju vina, v letnem času neobhodno potrebno, pošilja proti povzetju ali predplačilu. Poskusni ovoj za 100 l vina 10 Din. Laboratorij »TROLIST«, Logatec.

»Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/41 pošlje vsakemu naročniku »Gostilničarja« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Mesne izdelke in prekajeno meso

vseh vrst, najboljše kakovosti
praški način izdelave priporoča

Centralna vnovčevalnica
tvornica mesnih izdelkov,
Ljubljana
Dolenjska cesta 23. Zeleni hrib.
Telefon 164.

Dnevno sveži izdelki!
Nizke cene. Točna postrežba.

Glavna zaloga rudninske vode

In veletrgovina špecerijskega blaga

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

nudi po najugodnejših cenah:

Rogaški Tempel vrelec, Styria in Donat vrelec, Radenski zdravilni vrelec
in razne druge domače in inozemske rudninske zdravilne vode.

Zahtevajte cenik!

Ustanovljeno 1888.

Točna postrežba!

Motna vina čistiti in trpka ter prekislata omiliti je zelo enostavno!

V zalogi imamo špecijelno francosko želatino „LAINÉ“ tvrdke Clermont & Quigaard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene!

Glavna zaloga:

Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.

Tovariši, inserirajte v našem listu!

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Siška štev. 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 262.

Svojim znancem napravite veselje

s primernim darilom in to je le mogoče, če se iste kupi pri tvrdki

JOSIP PEZELINC, LJUBLJANA

ki ima veliko zalogo jedilnega orodja, žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samoveznice, angleške šifone, fine klote, vezenino, čipke, torbice, nahrbtnike, palice in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni.

Na veliko in malo!

Na veliko in malo!

ZALOGO VINA

Izvrstnega, dolenskega, hrvaškega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta štev. 16

posreduje brezplačno za vse službe iščočo

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 1 Din, z dežele 4 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

odaja

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani

(Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno

pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Dobra vina, domačo šunko, salame in kranjske klobase priporoča gostilna

Ivan Bricelj

v Štepanji vasi

Na Planirju.

Priporoča se najstarejša slovenska pleškarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj Dunajska cesta 16

Delo solidno.

Cene zmerne.

Strokovna izvršitev gost. stolov in miz.

Raznovrstno mineralno vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,

„ Styria vrelec,

„ Donati vrelec,

Radinski zdravilni vrelec,

Giesshübelsko slatino,

Preblausko slatino

Gleichenberški Emin vrelec,

Gleichenberški Konstantin vrel.

Karlovoovski mlinski vrelec,

Nieder Selters,

Franc Jožefovo grenko vodo,

Hunyadi Janos grenko vodo,

Gubersko srebrenico

priporoča:

A. Šarabon, Ljubljana.

veletrgovina specerijskega blaga in glavna zaloga domačih in inozemskih mineralnih voda.

Ceniki na razpolago!

V zalogi je tudi najboljša francoska galerta za čiščenje vina po zelo nizki ceni.

Jedilno orodje

navadno in alpaca, voščeno platno za na mize, šifone, klote, čipke, vezeno, razne tapetniške žnore, modno in toaletno blago, se kupi najugodneje le pri:

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

I. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patentnih steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

„Tribuna“ F. B. L.

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev

Sprejmo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji.

Ceniki se pošiljajo franco!

Dragi prijatelj samo to ti povem, da prav nikjer ne kupiš tako dobro in tako poceni manufakturno blago za moške in ženske obleke, kakor pri tvrdki

ANTON SAVNIKU

V ŠKOFJI LOKI

Istotam dobiš tudi razno perilo, svilene rute, vsakovrstne serviete, namizne prte in platnene brisače, ter vsakovrstne čevlje. Ilustrovani cenik z več tisoč slikami zastonj, manufakturne vzorce pa na ogled za 8 dni.

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrk.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

Z vsemi v špecehijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vist namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

marčno pivo

ekспортni ležak

temno Porter-pivo

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Različno sukнено, volneno in svilenó blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje pralno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre, kakor tudi garniture.

Posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradel za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prti, platnene brisače i. t. d.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje.

Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste.

Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.